

Bogár László: Kartell

2013 október 31. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A legutóbbi id?kig szigorúan ?rzött kommunikációs zárak védték a globális pénzhatalmi rendszer gátlástalanságát és cinizmusát, vagyis a közbeszédben tabunak számított minden, ami err?l szólt. Miközben azt hazudták, hogy senki nem tud semmit, valójában mindenki tudott mindent.

Ennek egészen egyszer?en az volt az oka, hogy az uralkodó neoliberális társadalom és gazdaságfilozófia alapvet? dogmája szerint a piac az emberi történelem legkit?n?bb önszabályozó mechanizmusa, amelybe nemcsak, hogy nem kell, de nem is szabad beavatkozni. És a piac szerepl?i pedig mindig talpig becsületes lovagok, szemben az állammal, ahol minden ócska és korrupt. És persze, mint tudjuk, „az állam a legrosszabb tulajdonos”, és ennél rosszabb már csak szabályozói szerepkörében lehet. A Washingtoni konszenzus néven elhíresült globális gazdaságpolitikai alkotmányban a „liberalizál, deregulálj, privatizálj” parancsa nagyon jól körülírja azt a globális „államellenes összeesküvést”, amelyet a világ urai a nemzetállamok ellen szerveztek.

Az államot mind tulajdonosi, mind szabályozói szerepében meggyengíteni kívánó globális pénzhatalmi rendszer jó munkát végzett, hisz a köztudatban vagy inkább a „köztudatlanságban” az állam azóta is a legf?bb rosszként tételez?dik. Az elmúlt öt év globális válságörvénylései azonban lassan mindenki számára világossá teszik, hogy a pénzhatalmi rendszer gátlástalan, pusztító hatalmának megfékezése a szó szoros értelmében létkérdéssé vált. Bár ez nem lesz egyszer? feladat, de hogy nem is teljesen lehetetlen, azt néhány fejlemény látszik bizonyítani. Folyik a vizsgálat például az Egyesült Királyságban és nemzetközi szinten is a devizaárfolyamok feltételezett manipulációjának ügyében. A nyomozás fókuszába került a legnagyobb bankok devizabrókereinek egy csoportja, amely Kartell néven m?ködtetett chatcsatornát. Többek között a Barclays, a Citigroup és a Royal Bank of Scotland vezet? devizabrókerei is tagjai voltak ennek a csoportnak, amelynek tevékenysége most a hatóságok látókörébe került. A feltételezett devizaárfolyam-manipulációs ügyben terminálokon keresztül folyó csevegések közben a

vizsgált hároméves id?szakban a szerepl?k fontos információkat osztottak meg egymással arról, hogy éppen milyen pozíciókat nyitottak, milyen nagyobb ügyfélmegbízásaik voltak, és közvetlenül a fontos záróárfolyamok kialakulása el?tt ezen információk birtokában kötöttek üzleteket.

Az ügyben érintett bankok listája id?közben többször is változott, leginkább azért, mert a keresked?k id?közben néha munkáltatót váltottak, így került a nyomozás látókörébe a svájci bankóriás, a UBS is.

A hatóságok most vizsgálják, hogy az üzenetek tartalma elegend? lehetett-e ahhoz, hogy befolyásolják a piaci árfolyamokat az adott id?szakban.

Az említett négy bank hatalmas szerepl?je a napi 5300 milliárd dolláros forgalmat bonyolító londoni devizapiacnak, a forgalom kábé negyven százalékát ?k adják.

A brit pénzügyi felügyelet a közelmúltban indította el hivatalosan is a vizsgálatot az ügyben, de korábban már végeztek el?zetes nyomozást.

A másik fontos hír, hogy rekordösszeg?, tizenhárommilliárd dolláros peren kívüli bírságban egyezett meg a J.P. Morgan Chase & Co. pénzügyi szolgáltató (jelenleg a világ legnagyobb bankja) az amerikai igazságügyi minisztériummal – jelentette a Reuters.

A bírságot azért kell megfizetni, mert els?rangú min?sítés? kötvényeket bocsátottak ki 2005 és 2007 között nem els?rend? (a pénzügyi szlengben „subprime” a neve) és más, nagy kockázatú jelzálogkölcsönök fedezetével.

Az igazságügyi vizsgálat szerint ez a módszer megtévesztette a kötvények befektet?it. A cég ügyvezet?je két hete még tizenegymilliárdos ajánlattal próbálkozott, amit Eric Holder amerikai igazságügyi miniszter visszautasított. A J.P. Morgan egyébként „csekély” huszonhárommilliárd dollárt tett félre az ilyen jogi „kellemetlenségek” kezelésére. A polgári peres eljárást az FHFA (Federal Housing Finance Agency – Szövetségi Ingatlanfinanszírozási Ügynökség) kezdeményezte, az a hivatal, amely elvileg felügyelte az államilag garantált Fannie Mae és Freddie Mac lakásfinanszírozási cégeket. (Ezek a világ leghatalmasabb jelzáloghitel-intézetei.) ?k is bevásároltak a J.P. Morgan brókerei által kínált „tutibiztos” értékpapírokból. S mivel a cég brókereinek egy másik csoportja már az eladás pillanatában megnyitotta a „short” pozíciót, vagyis elkezdett spekulálni a „saját” papírja ellen, mindkét jelzálogóriás cs?dbe is ment, és csak az adófizet?k száznyolcvanhétmilliárd dollárjával sikerült az államnak kimenteni ?ket. Nem kell különösebb jogi képzettség ahhoz, hogy feltételezzük, normális körülmények között mindez folytatólagosan, b?nszervezetben, el?re megfontolt szándékkal, különösen nagy értékre elkövetett csalás lenne. Itt azonban a b?ncselekmény gyanúja fel sem merült, és a peren kívüli egyezség mindent szépen elrendez. Érdekes lenne elképzelni, hogy a peren kívüli megállapodás lehet?ségével minden b?nöz? élhetne. Mondjuk, egy bankrabló, ha elcsípnék, peren kívül megegyezhetne a hatóságokkal, befizetne egy kialkudott összeget, aztán spongyát rá. Képzelhetjük, milyen „komoly” visszatartó ereje lenne a dolognak. Úgy látszik, ha nem bankrablóról, hanem rablóbankról van szó, más a helyzet. De ne legyünk telhetetlenek, próbáljunk annak örülni, ami van. A világ legnagyobb nemzetállamainak kormányai el?ször mutatják jelét annak, hogy készek a globális pénzhatalmi rendszer gátlástalan pusztító hatalmának megfékezésére.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Ajánló